REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nax. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina -a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un a 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 25 — Brașov, Sâmbătă 2 (15 Februarie — 1908.

Din causa sfintei sărbători de mâne, Sâmbătă, ziarul nu va apărea până Luni sara.

„Curuți cesaro-regești".

Tinărul deputat ales în Cluj, baronul Francisc Wesselenyi, care a eșit din partidul independist, a publicat în „Ellenzek" o declarație foarte aspră și piparată în contra acestui partid. Aș dori, zice Wesselenyi, ca un partid adevărat independist, care să urmeze principiile lui Ludovic Kossuth, să se apuce de acțiunea organizărei. Dar un astfel de partid nu mai este, căci ceata energică a Curuților de odinioară s'a prefăcut acum în partid împărătesc. De aceea, de cumva ar cădea steagul independist în Cluj, el, Wesselenyi, nu și-ar putea face nici o imputare.

Va se zică nici mai mult nici mai puțin, astăzi nu mai sunt decât „curuți cesaro-regești."

Tânărul baron nu este de părerea lui Apponyi, că partidul independist ar progresa pe scară în sus, ci-l vede scoborând în jos și e de convingere, că, dacă nu se va opri în loc în oara a douăsprezecea, atunci poate să fie nimicit cu totul. Spune că pactul economic cu Viena nu s'a putut duce în împlinire decât cu patentă împărătească, lovind în fața parlamentarismul. Impăratul va avea lipsă de urcarea contingentului recruților, deci pentru aceea trebue să fie urgent revizuit regulamentul camerei. Cei câțiva nebuni, cari urmează încă și azi principiile nefalsificate ale lui Ludovic Kossuth, sunt timbrați de trabanți trădători de patrie. Asupra idealului ministrului de esterne despre o monarchie mare unitară, ni-s'a dat o esplicare cu totul neîndestulitoare și drept răsplată pentru atacurile foaiei „Armee Ztg" vom ridica solda oficerilor... adauge Wesselenyi.

Așa vorbește coborâtorul vechei și fruntașei familii aristocratice ardelene, ca să pue în lumină era de azi a curuților ces. reg. Se înțelege că organul contelui Stefan Tisza n'a putut să rămână nepăsător față c'o astfel de enunciațiune a baronului Wesselenyi.

„Nicidecum, zice „Ujsag" nu trebue să fie moștenitor al unui nume mare acela, care spune adevărul. Auzitam noi prea destul și purtători de nume mari, mințind astfel, încât ne-a stat pe loc răsuflarea. Adevărat, că și într'asta aceștia au fost mai deosebiți de ceilalți. Al lor a fost cel mai mare record".

„Ceea-ce a declarat baronul Wesselenyi este adevărat, nu pentru-că acesta poartă un nume ce se bucură de mare cinste înaintea ori-cărui Maghiar, ci numai și numai fiind-că ese din convingerea tare a unui caracter cinstit și consequent..." „Nu vederile sale politice le aprobăm, fiind-că știe lumea că noi nu le împărtășim, stimăm însă cinstea sa politică..."

„Az Ujsag" trece apoi pe un teren greu de stăpânit pentru niște politiciani de calibrul celor din garda tiszaistă, vrând să reclame pentru sine acea consecvență, ce o laudă la Wesselenyi și care nu se mai găsește la cei din ceata curuților ces. reg. Mai mult, un dor puternic și firesc cuprinde pieptul celor dela „Ujsag", dorul de zilele frumoase dela Aranjuez când Tisză tatăl și fiul pretindeau că sunt depositarii cei mai fideli ai principiilor lui Francisc Deak și când priveau cu veselie la mica ceată a independiștilor, cari pe atunci sugeau „în adevăr" la țița principiilor lui Ludovic Kossuth și știau așa de bine să manevreze cu amenințările și cu demonstrațiile parlamentare și extraparlamentare, încât reprezentau cu demnitate față cu Austria o opoziție independistă, care să fie temută. Ce frumos era dacă se continua și astăzi aceasta muzică în adevăr națională și patriotică! „Națiunea" însă în niște momente de rătăcire a răsturnat pe păzitorii principiilor lui Deak și în locul celor răsturnați a așezat regimul Excelențelor și curuților cesaro-regești.

Ne-a atacat Wesselenyi, exclamă foile guvernamentale, și a mânat astfel apă pe moară tuturor adversarilor partidului dela 1848 și tuturor credincioșilor sistemului căzut.

Intre aceste două contraste, unde rămâne adevărul adevărat? Poate că cei dela „Ujsag" să spună în aceste momente de amară reminiscență mult adevăr. Poate că nu fără motiv deplâng ei astăzi distrugerea constituției deakiste de cătră cetele curuților împărătești, cu toate că de mult acea constituție a fost desavuată și călcată în picioare de cei ce se dădeau ca cei mai fideli apărători ai ei.

E de rândul credincioșilor siste mului căzut însă de-a ataca acum, și le vine bine când, luând ca martor pe Wesselenyi, vin să declare, că curuții de azi au nimicit partidul lui Ludovic Kossuth, că s'a întârziat și br. Wesselenyi foarte tare. „Dacă mâne poimâne curuții ces. reg. se vor duce, nu va mai rămânea nimic după ei, dar nimic, numai câteva duzine de Escelențe nou nouțe!"

Și poate să aibă dreptate!

Sesiunea delegațiunei ungare și convocarea camerei. Președintele camerei ungare s'a adresat eri telegrafic la Viena ministrului-președinte Wekerle, întrebându-l când își va termina delegațiunea ungară lucrările. Wekerle a răspuns că pe la mijlocul săptămânei viitoare ședințele delegațiunei vor lua sfârșit. Pe baza acestui răspuns președintele Justh *a convocat pe ziua de 22 Februarie n. dieta ungară.*

Votul universal. O telegramă din Budapesta anunță, că lucrările pentru pregătirea votului universal s'au terminat în ministerul de interne. Intr'un consiliu de miniștri, ce se va ținea săptămâna viitoare, proiectul va fi comunicat miniștrilor.

Agitații pentru desființarea delegațiilor. Deputatul kossuthist Ladislau Ratkay scrie în organul oficial al partidului independist »Budapest«, că partidul ar trebui să se gândească cu hotărîre la desființarea instituției delegațiilor. — Ultima afacere a baronului Aehrenthal e cea mai bună dovadă, că nu poate fi vorba de răspunderea parlamentară a ministrului comun de externe, și chestiunea soldei ofițerilor a creat o situație, care face de dorit ca membrii partidului kossuthist să nu ia parte la delegații.

Episcopii sârbești au avut Marți o conferență la Budapesta, în care s'au rezolvat multe afaceri bisericești. Conferența a luat între altele hotărârea de-a adresa guvernului cererea urgentă, ca congresul național bisericesc, care va avea să aleagă pe noul patriarh, să fie conchemat cat se poate mai curând.

Pressa maghiară și conflictul austro-rus. Ziarele din Budapesta se ocupă în extenso cu afacerea baronului Aehrenthal și conflictul născut între Austria și Rusia prin proiectul liniei ferate din Balcani. Ziarele constată, că baronul Aehrenthal a făcut o greșală că n'a căutat să obție la timp și învoirea Rusiei și a surprins delegația cu proiectul său. Ziarele nu cred însă în agravarea acestui conflict și speră că va putea fi aplanat pe cale pacinica.

Mizerii de prin Sătmar.

Borlești, 10 Februarie n. 1908.

Senzația cea mai nouă a săptămânii este, că în săptămâna trecută a ieșit din temnița din Baia-Mare părintele protopop Dionisie *Bran* — pentru o hartă oprită și aflată în școala din Ardusat; iar senzația săptămânii viitoare va fi, că are să intre învățătorul Alesandru Anderu în temnița din Baia-Mare, pentru aceeași crimă. E mai trist decât aceasta, că în cele mai multe locuri s'a vârât coada cel necurat între preot și dascăl. Nu voiu aminti cazul părintelui George Stanciu din Botiz — pe care învățătorii de acolo, Rus și Grimiaș îi aduseră în hărțueli cu inspectorul regesc din Sătmar, nici nu voiu aminti cazul dascălului Iuliu Popan din Aciua din generația mai nouă, care își acuză preotul prin foi cu »daco-românism«.

Legea lui Apponyi din 1907 își aduce și ia roadele pe întreaga linie. Invățătorii din Borhid și Vașmort: Goron și Bretean au contestat dreptul Ordinariatului de a-i lua în cercetare disciplinare, dacă aceea

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Lupul.

De Maupassant.

Iată ce ne povesti bătrânul marchiz de Arville la sfârșitul prânzului dela Saint-Hubert, la baronul de Ravels.

Strămtoraseră în ziua aceia un cerb. Marchizul era singurul dintre oaspeți, care nu luase de loc parte la această urmărire, fiindcă nu vâna nici-odată.

In tot timpul oaspățului nu s'a vorbit decât de măcelării de animale. Chiar femeile se interesau de poveștile sângeroase, une-ori de necrezut — și oratorii imitau atacurile și luptele oamenilor împotriva lighioanelor sălbatice, ridicau brațele, povesteau cu vocea tunătoare.

Domnul de Arville vorbia bine, cu un fel de poezie puțin cam sforăitoare, dar plină de efect. Trebuie să fi repetat de multe-ori această poveste, căci o spunea curgător, neîncurcându-se la cuvintele căutate cu pricepere, pentru a da imagini.

— Domnilor, eu n'am vânat niciodată, nici tatăl meu, nici bunicul meu și nici străbunicul meu. Acesta din urmă era fiul unui om, care vâna mai mult decât d-voastră toți. A murit în 1764. Și am să vă povestesc cum.

Se numea Ioan. Era căsătorit, tata acestui copil, care a fost străbunicul meu și locuia cu fratele său mai mic, Francisc de Arville, în castelul nostru de Lorraine, în mijlocul pădurii.

Francisc de Arville rămase flăcău din dragoste de vânătoare.

Vânau amândoi dela începutul până la sfârșitul anului, fără odihnă, fără încetare, fără oboseală. Nu iubiau decât asta, nu înțelegeau altceva, nu vorbiau decât de asta, nu trăiau decât pentru asta.

Aveau în inimă această pasiune grozavă, nemiloasă. Ea îi ardea după ce îi cutropise de tot, nelăsând loc pentru nimic altceva.

Interziseseră, ca să fie întrerupți vreodată dela vânătoare, sub ori-ce motiv. Străbunicul meu s'a născut în timp ce tatăl său urmărea o vulpe, și Ioan de Arvile nu-și întrerupse fuga, dar înjură: »Ei, acest nemernic putea foarte bine să aștepte până după arătarea vânatului!«

Fratele său Francisc se arăta încă mai aprins decât el. Din zori se ducea să vadă câinii, apoi caii, apoi trăgea în pasări tocmai în clipa plecării pentru ca să sgândărească din adăpost vre-un animal.

In împrejurimi li-se zicea domnul Marchiz și domnul Cel mic, nobilii de atunci nefăcând deloc ca nobilimea de ocazie de azi, care voiește să stabilească în titluri o ierarhie descendentă; căci fiul unui marchiz nu este conte, nici fiul unui viconte baron, fiul unui general nu este colonel din naștere. Dar vanitatea meschină a zilei de azi găsește câștig în această orânduire.

Mă întorc la străbunii mei.

Erau, după cât se pare, peste măsură de mari, ciolănoși, păroși, violenți și viguroși. Cel tânăr mai înalt încă decât cel mare, avea o voce atât de puternică, încât, după o legendă de care el era mândru, toate frunzele din pădure se mișcau când striga el.

Și când se aruncau în șăi spre a pleca la vânătoare, era o priveliște rară să vezi pe acești doi giganți încălecând caii lor mari.

Dar, pe lângă mijlocul iernei acestui an, 1764, gerurile au trecut măsura și lupii deveniseră fioroși.

Atacau chiar pe țăranii întârziați, urlau noaptea împrejurul caselor, urlau dela asfințitul până la răsăritul soarelui și goleau grajdurile.

Și deodată începu să umble un svon. Se vorbea de un lup colosal cu părul sur, aproape alb, care mâncase doi copii, sfâșiase brațul unei femei, sugrumase toți câinii de pază ai locului și care pătrundea fără teamă în curți, ca să vie să miroase pe sub uși. Toți locuitorii afirmau că simțiseră suflarea lui, care făcea să tremure flacăra luminei. Și începu să se răspândească o groază prin tot ținutul. Nimeni nu mai îndrăsnea să iasă după-ce însera. Intunerecul era străbătut de imaginea acestei dihănii.

Frații de Arville se hotărâră să-l caute și să-l ucidă, și invitară la o mare vânătoare pe toți nobilii ținutului.

A fost înzadar. Au străbătut pădurile, au cercetat crângurile și nu-l întâlniră. Au ucis lupi, dar nu pe acela. Și în fie-care noapte după vânătoare, dobitocul par'că ar fi vrut să se răsbune, ataca pe vre-un călător sau sfâșia vre-o vită, întotdeauna departe de locul unde fusese căutat.

Intr'o noapte în sfârșit pătrunse în cocina porcilor dela castelul de Arville și mâncă pe doi din cei mai frumoși.

Cei doi frați ardeau de mânie, considerând acest atac ca o înfruntare din partea »urâciunii«, o insultă directă, un dispreț. Ei luară toți copoii lor ageri, obicinuiți a urmări pe lighioanele de temut și se puseră pe vânătoare cu inima răsvrătită de furie.

Din zori și până 'n ceasul când soarele aprins se lăsă după arborii mari și goi, ei străbăteau bungetele fără să găsească ceva.

Amândoi apoi furioși și mâhniți se întorceau la pasul cailor pe un drum măr-

comisio nu e prezidată de reprezentantul statului. Ce minţenia! După această logică ar trebui să nu primească nici prescura dela slujbă, dacă pe lângă prescurnicer nu e imprimată pe prescură şi stampila inspectoratului regesc.

Ca să fie deplin răvaşul, am să amintesc cazul şi mai trist al preoţilor Pap Lajos şi Pap Gyula, cel dintâi din Firiza şi cel din urmă din Girolt, cari bat toba mare prin foile maghiare, spre a-şi putea clădi biserici româneşti cu ajutorul publicului patriotic. Cetind avizul acestora îmi vine în minte cazul unui preot de odinioară, care a făcut contract cu diavolul, că dacă acesta îi ajută în schimb îşi dă sufletul lui. Scopul şi l'a ajuns, dar conştiinţa nu i-a mai dat pace. Tot mereu auzia glasul înfiorător al conştiinţei: »nu-i scăpare«, »eşti pierdut«, (vezi mai pe larg în »Păstoriul sufletesc« din Şimleul Silvaniei 1 Febr. 1908, pag. 104); iar pe părintele Breban din Baia-Mare, nu-l mai lasă în pace, ca să-şi termine biserica, fostul viceprezident al reuniunii învăţătorilor din Sătmar-Ugocia, ci îi adună cărbuni pe cap, ca să introducă în biserica din Baia-Mare — limba maghiară.

Triste lucruri, decât cari mai triste nu pot fi!

Coriolan Têrnovan
preot.

Cartea românească şi principele Carol al României.

Un ofiţer de pază dela palatul Cotroceni, publică sub titlul de mai sus un articol în „Neamul Românesc", în care ne spune că micul principe Carol a strâns numeroase cărţi româneşti, înfiinţând pentru trupa de pază a palatului Cotroceni o bibliotecă.

»Sunt cărţi, scrie ofiţerul, care au fost ale sale (ale principelui; le-a dăruit; sunt cărţi care poartă marca Tatălui-său: le-a cerut; sunt cărţi care au marca chiar a iubitului său unchiu, cu dedicaţiile autorilor: s'a rugat — şi trebuie să se fi rugat mult, căci bătrânul nostru Rege e mare iubitor de cărţi, — şi le-a căpătat, iar tot ce a avut şi a dobândit, cărţi frumos legate şi rânduite, sunt acum în odaia ofiţerului, care trebue să dea ce va crede, soldaţilor.

»Frumos iarăşi este faptul, că sunt cărţi care vor folosi în adevăr. 135 volume de literatură românească: Alexandri, Vlăhuţă, Delavrancea, Sadoveanu, Sandu-Aldea, Basarabescu, etc., în sfârşit aproape toţi autorii noştri buni — între acestea multe volume *anume* pentru soldaţi, cu ordin scris ca ofiţerul să le dea şi să stăruiască a le ceti soldaţii; 11 cărţi de traduceri şi 21 volume de literatură franceză serioasă. Nu e un rând, care să nu fie bun pentru suflet.

»Această bibliotecă a ieşit din bunătatea unui principe-copil. nu pentru că ar fi avut gustul de a se juca, ci pentru că avea convingerea de a folosi: darul e curat ca sufletul nevinovat din care a ieşit, şi el a fost primit cu bucurie de ofiţeri şi de soldaţi. Acest dar va întări în inimile româneşti credinţa, că viitorul nostru e în mâni bune. Pe pământul românesc sunt multe suflete topite de foamea ştiinţii şi frumuseţii. Măria Ta ai svârlit de mic copil sămânţa hranei, pe care o doresc atâţia. E pământ bun, roditor, acesta al nostru, copil regesc! Dumnezeu să te facă mare, voinic şi tot aşa de darnic: şi să fii totdeauna sămănătorul cel mai harnic al celei mai bune sămânţe în pământul neamului, să umpli toată ţară noastră de şcoli, de biblioteci, de lumină!«

Salon de convorbiri.

I.

N'aş fi căutat să răspund la întrebarea pusă de d-l Sorcovă, dacă nu s'ar fi nimerit să'mi aduc aminte tocmai de vorba potrivită a lui *Voltaire:*

»*Nu de volumele grele cu sute de pagini să vă temeţi, ele n'o să facă vre-odată revoluţii; purtaţi voi frica broşurelor de 30 bani!*«

Am făcut citaţia, nu ca şi cum Voltaire ar putea să aibă dreptate în mod absolut. Adevărul spuselor sale este pentru noi numai un adevăr negativ.

Avem şi noi broşurile de câte 30 bani; ale noastre însă şi mai puţin vor face revoluţie decât orice volum de folio 8!

Şi constatând aceasta, am început să răspund la întrebarea pusă.

Răspunsul, de altfel, — întreg răspunsul — e cât se poate de scurt: ca să pătrundă la sate cărţile şi foile noastre, vor trebui scrise în aşa fel, ca ele să poată pătrunde în sufletul şi mintea sătenilor!! Vor trebui redactate *după felul de-a vedea* şi de-a judeca al ţăranului, şi va trebui să fie scris în ele *despre trebuinţele adevărate* ale lui!

Cărţi pentru săteni s'au tipărit până acum cu deosebire din partea »Asociaţiunei«, apoi au mai apărut câteva în bibliotecile ziarelor, ca biblioteca »Tribuna« (veche), »Revaşului«, etc. Incercaţi, şi le împărţiţi odată între ţărani, ca să vedeţi cât de puţin vor deştepta ele interesul »cetitorului«, şi cât de cu puţin folos se va putea alege el din ele! Asta-i cea mai sigură probă; oricare alta e o simplă — teorie!

Ziarele noastre aşa zise poporale au întâmpinat aceleaş greutăţi — şi nu le-au învins. Unele au început binişor, însă încurând au slăbit şi ele. Dădeau sfaturi practice, — pe înţelesul tuturor, cu explicări unde era nevoe, dar dela o vreme s'a sfârşit.

S'a sfârşit cu *răbdarea* veţi zice. Nu. S'a sfârşit cu *sfaturile!*

In grabă, putem aci constata câteva adevăruri!

Toţi cei ce şi-au pus de gând, şi li s'a dat îndemânarea, de-a scrie pentru popor, negreşit vor fi luat de seamă, că cea dintâi greşală a literaturei pentru popor, şi cea mai mare pedecă în scrisul lor a fost: *spiritul predicator* al acestei literaturi! Sfaturi, sfaturi, şi iar sfaturi! Poveţe blajine, îndemnuri părinţeşti — pentru a răbda, şi a nădăjdui, sau a munci din greu. Dar sfaturile se sfârşesc iute. Repetându-le, numai plictisi mai poţi.

Şi nu numai că se sfârsesc în grabă sfaturile, dar dela o vreme nici inima nu te mai rabdă să le spui într'una. Scriitorii pentru popor, cei cari îi sunt sinceri binevoitori, *deodată numai se pomenesc la un hotar*, *unde teama de puterea statului* (care are alte interese decât ţărănimea) *şi slugărnicia faţă de prejudiciile societăţii* (care are iarăşi alte interese decât ţărănimea!) *îi poruncesc să stee!* Şi, până acum, toţi au »stat« Astfel apoi, adevăratele şi vitalele interese ale ţărănimei, pentru trezirea la conştiinţă a cărora repetare nu ar fi plictisitoare, şi stăruirea asupra acestor interese a fost înlocuită cu — sfaturi! Urmarea? Cărticelele şi foile »menite pentru popo ul dela ţară«, nu şi-au putut împlini menirea.

Scrierile pentru popor nu pot fi ţinute într'un ton ca de pe amvon! *Spiritul lor trebue să fie agitatoric.*

Cuprinsul acestor lucrări trebue să aibă cu deosebire menirea de a lămuri pe săteni — *massele!* — *ce putere uriaşă zace în solidaritatea* lor, şi a stărui asupra mijloacelor şi căilor *prin cari aceasta putere poate asigura mai bine interesele lor de clasă* (?! Red.) interese speciale, egoiste, contrare cu multe interese de ale celorlalte clase!

Când se vor scrie şi la noi cărticele de felul acesta, cuvintele lui Voltaire vor fi adevărate şi pentru noi. Până atunci însă cărticelele noastre pentru săteni vor fi numai nişte străduinţe zadarnice a nişte visători simpatici, sau a nişte precauţi egoişti — cauze de deziluzii amândouă. Ceea ce nici că poate să fie altmintrea, din ce oră »autorii« acestor cărticele sunt *cărturari.* Sunt din clasa *suprapusă*, şi — *opusă!*

Deosebirea între aceşti autori e mărişoară. Precauţii egoişti ştiu bine ce fac, în vreme ce sărmanii visători simpatici (aci pot fi socotiţi cei mai mulţi) nici când nu vor putea înţelege, de ce pentru sătean îndemnurile la muncă şi la cruţare, sunt ca şi volumele lui Tolstoi pentru un cărturar, şi nu va înţelege de ce săteanul nu vrea să înveţe din carte *legumăritul!*...

*

Dacă am urma mai departe în căutarea cauzei adevărate, pentru ce nu pătrunde cultura la sate, va să zică cărticelele şi foile, am ajunge la acelaşi hotar, unde s'a oprit până acum fiecare scriitor poporal la noi: la hotarul unde cam dai la dracu *datorinţele* tale, şi arăţi pumnii către vecin, cerându-i *drepturi!* Asta însă ne-ar face să ne cugetăm prea adânc, prea pentru ziua de poimâne, şi atunci am trece peste scopurile acestei rubrici, n'am mai face ca şi cu o »chestie specială de-a noastră«.

Să rămânem deci la simpla constatare:

Până ce *săteanul nu va avea oameni de-ai lui*, până ce nu va fi pătrunsă, sincer şi real pătrunsă, o generaţie întreagă de convingerea, că ea nu există nici de dragul statului, care dă lefuri, nici de dragul societăţii, care-i dă plăceri, nu există nici în numele sfânt al culturei, ci există, în binele în care a ajuns, din graţia unei fatalităţi, şi este totdeauna atârnător de toanele mulţimelor mai mult sau mai puţin conştiente, cari întâiaşdată ele scot din pământ cele de lipsă pentru traiul de toate zilele, pentru grijile şi plăcerile acestui traiu — până când aceasta convingere nu va fi sinceră şi nu va fi adâncă, nici cărticelele şi foile noastre nu vor pătrunde cu folos la poporul de la ţară!

Nu e vorba aci de socialism, cum vor bănui nepricepuţii. Este aci numai *o identificare cumpătată a intereselor* color două clase mari, a intelectualilor şi a muncitorilor cu braţele. Este o convingere, la care trebue să ajungă orice om cu mintea şi inima disciplinată. Este urmarea esemplului dat de poporul norveg, care are aşa de puţini cărturari, aşa de puţini milionari şi aşa de puţine genii!

La noi însă orientalismul, care se distinge prin râvnirea la mult cu muncă puţină, şi care ignorează cu totul principiul progresului prin ajutorul reciproc, loial şi cinstit, la noi, unde încă aproape fiecare om îmbrăcat în postav negru este un fervent susţinător al acestei alcătuiri sociale — la noi nu aşteptaţi deocamdată ca foile şi cărticelele să pătrundă la sate. Noi încă nu vrem să cunoaştem virtutea practică şi *inexorabilă*, ce mai târziu îşi cere jertfele sale, a *renunţării!*

Când însă vor trece aceste vremuri, prin o putere oarecare, vom avea, desigur, şi noi cărticelele şi foile noastre pentru popor. Vom avea atuncea şi scriitori buni şi răspânditori isteţi. Oameni cari vor şti să împace spre mulţumirea amânduror părţi, folosul unuia şi folosul celuilalt.

Sau dacă nu se vor găsi din bună vreme de aceştia, va veni cu toată puterea oştirilor ei, *împărăţia esploatatorilor!*

S. C. D.

ŞTIRILE ZILEI.

— 1 Februarie v.

Jubileul de 60 de ani de domnie al Majestăţei Sale. Pregătiri mari şi extraordinare se fac în toată Austria, şi din toate părţile se fac donaţiuni şi fundaţiuni pentru sărbătorirea jubileului împăratului. Zilele acestea preşedintele unei fabrici de celulosă din Hallein (Salzburg) a donat 60.000 coroane comunei pentru clădirea unui asil de bolnavi şi reconvalescenţi, iar însăşi societatea pe acţii a amintitei fabrici a votat 60.000 coroane pentru acelaş scop. Pot dona cât de mult aceste societăţi pe acţii, căci desvoltarea cea mare şi-au luat'o numai sub domnirea Impăratului Francisc Iosif.

La parastasul ce se va celebra întru pomenirea de veci a lui Grigorie *Maior* Duminecă la oarele 10 a. m în biserica Sf. Nicolae din Scheiul-Braşovului, se învită pe aceasta cale toţi prietinii şi cunoscuţii regretatului nostru redactor.

Condamnarea unui »agitator«. Curtea cu juraţi din Pojun a condamnat alaltăeri pe preotul slovac *Sandorfi* E. pentru »preamărirea« martirului slovac Juriga într'un articol al ziarului »Ludove Noviny« *la 2 luni închisoare ordinară.*

Atentat contra regelui Spaniei. O scurtă telegramă din Madrid ne anunţă, că eri s'a săvârşit un atentat cu bombe contra regelui Alfonso. Un individ a aruncat înaintea trenului, în care călătoria regele, o bombă, care din norocire n'a făcut explozie. Atentatorul a fost arestat.

Fundaţiunea făcută de Drul de medicină Johan Plecker. Ni-se scrie: Din aceasta fundaţiune să vor distribui la 1 Aprilie a. c. pentru acest an 15 legate de câte 200 cor. Petiţiile pentru a dobândi unul din aceste legate au a se presenta la ma-

---

ginit de tufe şi se minunau de ştiinţa lor desminţită de acest lup, cuprinşi dintr'odată de un fel de frică tainică.

Cel mai mare zise:

— Lighioana asta nu e tocmai de rând. Se zice că ea gândeşte ca şi omul.

Cel mic răspunse:

— Poate n'ar strica să blagoslovească vărul, episcopul, un glonţ, sau să rugăm pe vre-un preot să rostească vorbele obicinuite.

Apoi tăcură.

Ioan reluă:

— Vezi că soarele e roşu. Dihania are să mai facă vre-una în noaptea asta.

Nu isprăvise bine să vorbească şi calu-i sări în două picioare; al lui Francisc începu să asvârle. Un larg tufis, înveştmântat de frunze moarte, se deschise în faţa lor şi o lighioană uriaşă, sură, se ivi, care o şterse prin pădure.

Amândoi scoaseră un murmur de bucurie şi aplecându-se pe gâturile cailor lor greoi, îi repeziră înainte printr'o mişcare a trupului, aţâţându-i, răpindu-i, înebunindu-i cu vorba, cu mişcarea scărei, încât voinicii călăreţi păreau că duc ei pe dobitoacele greoaie între pulpele lor şi-i ridică pe sus ca şi când ar sbura.

Mergeau aşa întins, plesnind tufişurile, sărind păraiele, urcând coastele, coborând gurile văilor şi sunând din corn cu toată puterea ca să'şi adune oamenii şi câinii.

Dar iată că de-odată, în această fugă nebună, strămoşul meu isbi cu fruntea o ramură groasă care-i crăpă ţeastă, şi căzu ţeapăn la pământ, în vreme ce calul său înebunit o tuli pierzându-se în umbra, care îmbrăca pădurea.

Arville cel tânăr se opri scurt, sări jos cuprinse în braţe pe fratele său, şi văzu, că creerii curgeau din rană împreună cu sângele.

Apoi se aşeză lângă corp, puse pe genunchii săi capul slutit şi roşu şi aşteptă privind această faţă nemişcată a fratelui său mai mare. Incet, încet se simţi cuprins de teamă, un fel de teamă pe care nu o mai simţise nici odată, teamă de umbră, teamă de singurătate, teamă de pădurea pustie şi teamă de lupul neobicinuit, care-i ucisese fratele, pentru a se răsbuna împotriva lor.

Intunericul se îngroşa, gerul aspru făcea arborii să crape. Francisc se ridică tremurând, în neputinţă de a mai rămâne acolo simţindu-se aproape sfârşit. Nu mai înţelegea nimic, nici lătratul câinilor, nici sunetul cornurilor, totul era mut prin zările nepătrunse; şi această tăcere tristă a serei geroase, avea ceva înspăimântător şi străin.

Cuprinse în braţele lui zdravene trupul mare al lui Ioan, îl ridică, şi-l culcă deacurmezisul peste şea, pentru a-l aduce la castel. Apoi porni încet la drum, cu mintea turburată, ca şi când era ameţit, urmărit de arătări grozave şi surprinzătoare.

Şi deodată pe cărarea înecată în întuneric trecu o umbră mare. Era lighioana. O cutremurare grozavă cuprinse pe vânător; ceva rece ca o picătură de apă îi străbătu prin vine şi făcu, ca un călugăr încercat de necurat, o cruce zdravănă, pierdut de această reîntoarcere neaşteptată a înspăimântătoarei haimanale. Dar ochii săi căzură din nou asupra trupului nemişcat, răsturnat alături de el, şi de odată trecând brusc dela teamă la mânie se cutremură cuprins de o turbare svăpăiată.

Apoi atinse calul şi se repezi pe urma lupului.

Il urmări pin crâng, prin văgăuni şi prin dumbrăvi, străbătând pădurile, pe cari nu le mai recunoştea, cu ochii aţintiţi asupra petei albe, care fugea prin noaptea ce se lăsase pe pământ.

Insuşi calul său părea însufleţit de o putere şi de o înfocare necunoscută. Galopa cu gâtul întins, drept înainte, isbind de arbori şi de stânci, capul şi picioarele mortului răsturnat pe şa. Ghimpii smulgeau părul; fruntea bătând trunchiurile grozave le înroşea cu sânge; pintenii sfâşiau bucăţi de scoarţă.

Şi deodată lighioana şi cavalerul ieşiră din pădure şi se repeziră înainte pe o vâlcea, în clipa când luna se arăta deasupra munţilor. Această vâlcea era pietroasă, închisă de stânci uriaşe fără vre-o ieşire; atunci lupul strâmtorat se întoarse pe loc.

Francisc scoase un răget de bucurie, încât ecourile se repetară ca o prăbuşire de trăsnete — şi el sări de pe cal cu jungherul în mână.

Lighioana sbârlită, cu spinarea încovoiată, îl aştepta; ochii îi străluceau ca două stele. Dar, înainte de a începe lupta, straşnicul vânător înhăţă pe fratele său şi-l puse pe o stâncă, apoi sprijinind cu pietre capul său, care nu era decât o mare pată de sânge, îi ţipă în urechi ca şi când ar fi vorbit unui surd: »Uită-te Ioane, uită-te aici!«

Apoi se arunca asupra spurcăciunei. Se simţia în stare să prăvălească un munte să fărâme pietrele în mână. Lighioana vru să-l apuce, căutând să-i sfăşie pântecele; dar îl apucase de gât, fără să se folosească de armă şi-l sugrumă încet, ascultând cum se opreşte suflarea din gâtul său şi bătăile inimei. El râdea zăpăcit de bucurie, strângând tot cu mai multă putere, ţipând într'o cutremurare de bucurie: »Priveşte, Ioane, priveşte!« Ori-ce împotrivire încetă; trupul lupului se înmuie. Era mort.

Apoi Francisc luându-l în braţe îl duse şi-l aruncă la picioarele fratelui său

gistratul orăşenesc cel mult până în 9 Martie 1908 la 12 oare a. m. La petiţie au a se adnexa necondiţionat: atestatul de botez şi certificatul medical dela fisicul oraşului. Indreptăţiţi de a petiţiona după vreunul din aceste legate sunt toţi cetăţenii aparţinători oraşului Braşov — fără *deosebire de naţiune şi religie* — dar aspiranţii trebue să fie însă născuţi în Braşov şi să poseadă atâta cultură, ca cuitanţa despre primirea celor 200 cor. să o poată face în limba germană. De sine se înţelege, că se excepţionează cazul, când respectivul, din causa vre-unui defect corporal, n'ar putea subscrie acea cuitanţă.

Necrolog. Din Sibiiu ne vine trista veste despre moartea lui *Ioan Creţu*, fost secretar la magistratul orăşenesc şi asesor la sedria orfanală în pensiune, întâmplată Marţi. Defunctul a fost în etate de 71 ani. Rămăşiţele pământeşti s'au aşezat din locuinţa sa Wintergasse Nr. 9 eri Joi în 13 Februarie st. n. la 3 oare p. m. în cimiterul gr. cat. spre odihnă eternă. Fie-i ţărâna uşoară şi memoria binecuvântată! Pe răposatul îl deplâng Eugenia Creţiu n. Tobias ca soţie. Marioara, Ionel, Liviu ca fii. Victoria Leşnican n. Creţiu ca fiică. Adam Leşnican ca ginere. Letiţia, Melania, Laurenţiu nepoate şi nepot. văd. Antinia Drăghici n. Creţiu ca soră. Dumitru Creţiu ca frate.

— Direcţiunea institutului de credit şi economii »*Dacia*« ne aduce la cunoştinţă moartea membrului în direcţiune şi fondator *George Baciu* întâmplată Mercuri, la 12 Februarie 1908.

Atelierul de ţesături şi cusături al »Reuniunei femeilor române din comitatul Hunedoarei« dela Orăştie, face cunoscut că fiind acum iarnă şi primăvară, mai cu samă timpul în care femeile noastre se ocupă cu lucrarea ţesăturilor şi cusăturilor, primeşte comande de covoare, perdele, costume naţionale, ştergare decorative şi alte obiecte ţesute şi cusute după motive originale româneşti. Directoara roagă onoratul public a face acum cât mai multe comande pentru a putea ocupa cât mai multe ţărance. *Victoria D. Erdelyi* directoară.

Cununie. D-şoara Mariţi *Iuga* şi d-l Ioan *Vodă* ne anunţă cununia lor, care se va celebra Dumineca în 3 (16) Febr. a. c. la ora 4 p. m. în biserica din Chintelnic. Arcalia (Kerlés) — Topliţa-română, Februarie 1908.

Moarte din muncă. Ziarul »Românul« din America ne istoriseşte următoarea tristă întâmplare: Tânărul Simion Serb din comuna Stremţi, venise în America abia de două luni. Imbolnăvindu-se uşor, el nu se căută, ci lucră aşa bolnav, ca sa nu-şi peardă lucrul, până în cele din urmă căzu la pat greu bolnav. A fost transportat la City Hospital, unde după 5 zile de grea suferinţă trecu la cele vecinice. Sătenii săi au colectat suma de 20 dolari şi fiind că nu avea rude aci, a fost ajutat şi din partea oraşului, făcându-i-se o înmormântare destul de frumoasă. Serviciul divin a fost îndeplinit din partea preotului catolic din Cleveland, care ţine foarte mult la români. La locuinţa vecinică a fost condus de toţi consătenii săi, precum şi de un mare număr de români din alte sate. De aci trebue să învete românii, că mai pe sus de bani să preţuiască sănătatea, pe care să şi-o îngrijescă mai bine.

Amănunte asupra legionarilor îngropaţi sub zăpadă. Soldatul Lukacs din batalionul 21 al reg. II legionari din Maroc scrie cu data de 4 Februarie unui ziar din Budapesta, asupra nenorocirei întâmplate batalionului de legionari francezi din Maroc, din cauza furtunei: Batalionul 26 din primul regiment de legionari, care staţionează din cauza exceselor din Maroc, la Ujda şi Bergan a plecat la Ein-Iefra. Pe drum, în ziua de 2 Februarie, legionarii fură suprinşi la 110 km. de Ein-Iefra, de un viscol teribil şi nu-şi mai putură continua drumul. Intregul batalion fu îngropat sub zăpadă şi găsit abia a doua zi. Căpitanul comandant şi un locotenent fură găsiţi încă în viaţă Ei au fost transportaţi la spitalul militar din Ein Iefra, unde şi-au pierdut mintea. Doi subofiţeri şi 20 soldaţi au fost scoşi morţi din zăpadă Din batalion mai lipsesc încă 54 de persoane. Un batalion a fost trimis în căutarea dispăruţilor.

Dela oficiul de dare orăşenesc primim spre publicare următoarele: In sensul §§-lor 7 şi 8 ai ordinatiunei ministrului de agricultură Nr. 14100 905 pres. se aduce la cunoştinţa publică, că consemnările privitoare la prescrierea sumelor, ce au să le plătească stăpânii pentru servitorii lor aplicaţi la economia rurală în senzul §-lui 8 al art. de lege XVI din 1900, se află depusă începând dela 12 Februarie a. c. şi de aci înainte timp de 8 zile în localul perceptoratului orăşenesc. Aci ori-cine poate esamina prescrierile consemnate şi în termin de 15 zile socotite dela trecerea celor 8 zile menţionate mai sus poate lua recurs atât în interesul său propriu cât şi în interesul altora. Recursele sunt a se presenta la perceptoratul orăşenesc.

Convocare. »Reuniunea femeilor române din Făgăraş şi jur« pe baza concluzului comitetului din şedinţa dela 5 Ianuarie 1908, îşi va ţinea a XXXII adunare generală ordinară conform §-lui 9 din statute Dumineca în 3 (16) Februarie 1908 la orele 2 p. m. în şcoala noastră confes. gr. or. din loc, la care se învită p. t. on. membre, bărbaţii de consiliu precum şi alţi binevoitori ai acestei corporaţiuni. Obiectele: 1) Deschiderea şedinţei. 2) Prezentarea şi cetirea raportului şi raţiociniului reuniunei pe anul de gestiune 1907/8. 3) Cenzurarea raportului şi raţiociniului prin o comisiune aleasă. 4) Referada comisiunei cenzurătoare. 5) Propuneri diverse. 6) Pertractarea dimisiunei din preşidenţie a p. t. doamnei Eugenia Dr. Turcu preşedinta reuniunei noastre. 7) Inchiderea şedinţei. Făgăraş, 20 Ianuarie 1908. — *Ana Aron Popa-Radu* vice-preşedintă, *Ioan Berescu* secretar.

Bandiţi îndrăsneţi. Acum câteva zile a apărut în locuinţa pădurarului contelui Karoly din Mateszalka un străin având un sac pe spinare şi ceru găzduire fetei pădurarului, care era singură. Fata se temu să găzduiască pe străin, dar în urma rugăminţilor lui consimţi să păstreze sacul. Peste câtva timp fiica pădurarului observă însă că sacul se mişcă şi întrezări sclipind lama unui pumnal. Fata lua atunci un revolver şi trase asupra sacului. Lucrătorii din pădure alarmaţi de detunătura revolverului sosiră în ajutorul fetei. Curând sosiră şi gendarmii, cari deschizând sacul găsiră într'ânsul un om rănit de moarte. La dânsul se găsi un fluer. Unul din gendarmi dădu semnalul cu fluerul şi imediat se aruncară asupra gendarmilor trei bandiţi eşiţi din pădure. Gendarmii făcură uz de arme şi toţi 3 fură răniţi mortal.

»Tribuna Română«. Sub titlul acesta a apărut în Bucureşti un nou ziar zilnic scos, cum aflăm, de un Ardelean din Dobrogea. Direcţiunea ziarului va fi, după cum se arată şi în titlul său, a unui ziar independent. Urăm noului confrate viaţă lungă şi prosperă!

Bal românesc în Timişoara se va aranja — precum ni-se scrie — în 16 (29) Februarie a. c. din partea comitetului parochial în favorul şcoalelor sale conf. române. Merită a fi sprijinit din partea on. public.

Femeile engleze susţinătoare ale sufragiului femeilor (sufragetele) au mers, după cum se anunţă din Londra, Miercuri în cortregiu în faţa parlamentului încercând a întra cu forţa. Mai multe din ele au fost arestate.

O spaimă a prinţului Bulgariei. Trecerea prinţului Bulgariei prin gara din Budapesta a dat naştere unui incident penibil pentru poliţie. Principele Ferdinand a sosit în gară Miercuri la orele 10 a. m. La coborârea sa din tren principele a zărit pe un om, care ţinea în mână o cutie de tinichea. Crezând că s'a pus la cale un atentat anarchist contra sa, prinţul Bulgariei palid la faţă a început să gesticuleze foarte enervat. Poliţia intervenind a condus pe individul în chestie la comisariatul gării, unde deschizându-se cutia s'a găsit că conţinea — sardine. Prinţul Ferdinand nu s'a putut linişti decât după ce a aflat adevărul.

Petrecerea studenţilor noştri aranjată eri seara în sala Redutei a avut un succes foarte frumos. Tineretul nostru împreună cu un public număros şi distins, între cari am observat pe d-l general Şandru, pe numeroşi profesori în frunte cu directorul gimnaziului V. Oniţiu, dirigentul »Albinei« Dr. Vecerdea, protopopul Voina, d-nele E. A. Popovici, M. Baiulescu, E. Sabadeanu, Dr. Baiulescu etc. cu familiile, şi-au petrecut în mijlocul unei rare animaţii până în spre dimineaţă. Petrecerea studenţilor noştri a fost fără îndoială una din cele mai frumoase ale carnevalului actual — ceea-ce le serveşte spre onoare aranjatorilor şi în genere tinerimei dela şcoalele noastre.

Apariţia revistei »Familia română«, ce am fost anunţat'o pe la începutul lunei Ianuarie a trebuit să se amâne fiind-că s'au ivit în momentul din urmă unele greutăţi din partea tipografiei ce avea să o tipărească. Acum revista va apare în tipografia nouă din Orăştie începând din 1 Februarie st. v. *Pentru întârzierea de până aci li-se va da abonaţilor o despăgubire cuvenită sub forma unui număr special bogat şi frumos, care va apare mai târziu.* Toţi acei cari au cerut numeri de probă îi vor primi în săptămâna aceasta şi sunt rugaţi să scuze pentru că au trebuit să aştepte atât de mult. Cereri de numeri de probă se pot adresa şi de acum la redacţia revistei *„Familia Română", în Budapesta V. Str. Csaky 23.* Cu stimă *Lucian Bolcaş.*

De ce e superioară industria germană? Intr'un document ce l'a aşternut partidului poporal, doctorul Haas dela Karlsruhe, a semnalat zilele trecute drept una din cauzele superiorităţii industriei gergermane, nivelul scăzut al unor anumite salare. Astfel Solingen datoreşte în parte importanţa sa şi creşterea sa continuă săráciei salarelor, cari sunt dela 14 până la 15 mărci de familie şi de săptămână. Doctorul Haas mai citează între micile salare: acelea ale strungarilor de pipe de lemn din Thüringen, cari câştigă dela 5—6 mărci în 6 zile cu 13 ore ziua de lucru; acele ale cusătoreselor din Erfurt, cari câştigă cel mult 6 mărci pe săptămână; acele ale lucrătorilor de pantaloni de piele din Stettin, cari câştiga 1 marcă sau 1 marcă 50, pentru o duzină de pantaloni, cam 60 până la 90 pfenigi pe zi, şi în fine acele ale confecţionarelor de păpuşi din Düsseldorff cari, lucrând dela 5 oare dimineaţa până la 10 oare seara, primesc un salar ce variază între 6 şi 7 mărci pe săptămână.

Numărul jubilar al Gazetei se poate abona ori şi când în decursul lunei lui Februarie st. v. a. c. cu următoarele condiţiuni:

In Austro-Ungaria, pentru abonaţii „Gazetei" *50 bani,* pentru alţii *1 coroană.*

In România şi străinătate, pentru abonaţii „Gazetei" *1 coroană,* pentru alţii *2 coroane.*

Ţinem a observa pentru orientarea cetitorilor, că favorul, ce se dă abonaţilor foaiei noastre, se restrânge la exemplarele abonate. Astfel un abonat al ziarului nostru nu poate să aboneze cu preţul redus mai multe exemplare din numărul iubilar.

Rugăm pe toţi câţi se interesează de a avea numărul jubilar al „Gazetei" a se grăbi cu abonarea lui, ca să putem stabili pe baza aceasta cât de mare să fie ediţia. Pentru abonamente întârziate nu mai putem garanta.

Cugetări şi maxime.

Nu poţi vorbi de curaj, când n'ai fost nici-odată în primejdie.

*

Nu regretăm pierderea amicilor noştri după meritul lor, ci după trebuinţele noastre, şi după părerea ce credem că şi-au făcut'o despre ceea ce suntem noi.

*

Increderea ce o avem în noi înşi-ne, face să se nască cea mai mare parte din încrederea ce o avem în alţii.

La Rochefoucauld.

*

Iubim une-ori chiar laudele, pe cari nu le credem sincere.

*

Două lucruri pot să înlocuiască cu greutate la bătrâneţe, talentele şi plăcerile: reputaţia şi bogăţiile,

*

Răbdarea este arta de-a nădăjdui.

*

Desnădejdea apasă nu mizeria noastră, ci slăbiciunea noastră.

Vauvenargues.

ULTIME ŞTIRI.

Madrid, 14 Februarie. Poliţia se află pe urmele unui *vast complot îndreptat contra vieţii regelui Alfonso.* De curând când regele Alfons a plecat dela Sevila la Cordova, un necunoscut a aruncat asupra trenului regal o cutie de tinichea, umplută cu materii explozibile. Din fericire atentatul n'a reuşit. Atentatorul fiind arestat, s'au găsit la dânsul o serie de scrisori şi acte compromiţătoare din cari s'au putut stabili firile unui vast complot, care urmăreşte asasinarea regelui Spaniei cu ori ce preţ.

Poliţia a arestat la poşta centrală din Madrid, pe un individ care voia să ridice nişte scrisori dela poste-restante. Intr'una din aceste scrisori se insista asupra faptului, că de vreme ce primul atentat n'a reuşit, să se încerce numai decât şi cât mai curând un al doilea. Individul arestat a declarat, că nu are nici o cunoştinţă de acest complot şi că a fost trimes de un străin ca să ridice scrisorile dela poştă. Poliţia continuă cercetările în cel mai strict secret. Ştirea a produs mare consternare în toată Spania.

Petersburg, 14 Februarie. Au fost arestate câteva persoane ca făcând parte din *complotul contra familiei Ţarului,* care s'a descoperit acum trei zile. Intre aceştia se află o tânără studentă anume Stefania Eismont, fiica unui general. De asemenea a fost arestat fostul deputat în dumă Kornilef, care după cât se afirmă, ar fi avut legături cu conspiratorii. A mai fost arestat un student anume Trugocinikoff, la care s'au găsit bombe şi otravă.

Bibliografie.

»Răvaşul«, N. 2 revista culturală ilustrată din Cluj, are următorul cuprins: Ion Roşioru: La priveghi. *** M. N.: Contribuiri la istoria Ardealului de nord. Iustin: Repriviri şi probleme. Z. P.: O nouă ediţie a poeziilor lui Eminescu. M. N.: Urme istorice din 1758—1760. Dr. E. D.: Un logofăt zugrav şi gramatic. Dr. F. Sawicki: Religiune şi ştiinţă. Crestături. Cronica. Cărţi — Reviste — Ziare.

„Compassul Românesc" de *N. P. Petrescu* partea I. şi II. care conţine şi legea comercială. Se poate procura prin librăria A. Muresianu, Braşov. Preţul ambelor tomuri 3 cor. plus 20 bani porto.

---

repetând cu o voce înduioşată: »Iată, iată, iată dragă Ioane, iată-l!«

Apoi aşeză cadavrele celor două cadavre unul peste altul pe şea şi o porni la drum.

Intră în castel, râzând şi plângând, ca şi Gargantua la naşterea lui Pantagruel, scoţând strigăte de triumf şi săltând de bucurie când povestea moartea lighioanei, şi gemând şi smulgându-şi barba, când o istorisea pe a fratelui său.

Şi adese-ori, mai târziu, când vorbia de această zi, rostea cu lacrimile în ochi: »Dacă măcăr ar fi putut Ioan să mă vadă sugrumându-l pe celălalt, ar fi murit mulţumit, de bună seamă!«

Văduva strămoşului meu sădi în sufletul fiului său orfan oroarea pentru vânătoare, care s'a moştenit din tată în fiu până la mine.

Marchizul de Arville tăcu. Cineva întrebă:

— Povestea asta e o legendă, nu este aşa?

Iar povestitorul răspunse:

— Vă jur, că e adevărată dela început până la sfârşit.

Atunci o femeie zise cu vocea ei dulce:

— Indiferent; e destul să ai astfel de pasiuni.

Trad. de M.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

„Călindarul Plugarului“ pe anul 1908

Se poate procura dela

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov, cu preţul de 40 bani (fileri),
(plus porto postal de 5 bani).

1437 szám
1907 végrhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir Törvényszéknek, mint csödbiroságnak 1907 évi 9239 számu végzese következtében v b. Jekel Ernő csődtömegéhez beleltározott és a csödleltár 1—9. 11—21. 23—916. 919—922 tétele alatt felvett 5016 kor. 19 fill-re becsült üzletiberendezes füszer, festék, gyarmat rövidáru zománczozott edények egy tételben 5016 Kor. 19 fill. lenem szallitható kikiáltási árban nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverésnek Brassóban Hosszu-utcza 64 sz. al. leendő megtartására **1908 évi Februar 29 napjának déle őtti 10 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok a fenti feltételek mellett azonnal készpénz fizetés mellett a legtöbbet igérőnek elfognak adatni.

Amennyiben azonban az egy tételben kikiáltott ingokra 5016 kor. 19 fill. kikiáltási ár melletti igéret nem tétetnek a fent megjelölt ingók leltári sorrendben tételenként a **fentebbi határnapon és követhező napokon** azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alol is eladatni fognak.

Az ingók Dr. Theil Vilmos tömeggondnok közben jöttével megtekinthetók.

Brassó, 1908 Februar 10.

Kalmár Ignácz,
kir. bir. végrehajtó.

(43,1—3)

Aviz!

Având mai multe **vagoane de ciapă a bă** arbagic, se vinde cu Kilogramul cu suta de Klgr. şi cu vagonul **cu preţ moderat.**

Marfă bună, prima calitate. Doritorii a se adresa la D-l **Ilıescu,** zaraf, Piaţa Braşovului Nr. 16.

Viţe nobilitate

liferează cu garanţie, asortiment bogat de tot soiul, firmă de mulţi ani recunoscută ca prima şi foarte solidă:

Prima Pepinerie cu viţe nobilitate de pe Târnava.

Proprietar, **FR. CASPARI**, Mediaş [Ardeal].

Cereţi Catalogul preţurilor!

Catalogul conţine scrisori de recunoştinţă din toate părţile ţerei. Fiecare proprietar de vii se poate convinge, înainte de a comanda de soliditatea firmei adresându-se verbal sau în scris la vre-o persoană cunoscută.

[3012,33—47.]

Cereţi şi se trimite **gratis** şi franco Preiscurantul meu cel mare pentru ciasornice Precision cu preţurile fabricei: Omega, Billodes, Intact, Schaffhauser, Graciosa, ciasornice veritacile Cocos de la 7 florini 50 cr. în sus.

JOHANN JORGO ciasornicar, c. şi r. preţuitor jurat,
Wien III/4 Rennweg Nr. 75.

Casă de export pentru marfuri d'aur şi argint, atelier pentru fabricarna de ciasornice nouă şi reparaturi de tot felul la un ciasornic de buzunar se pune un ețert cu 40 cr., un ciasornic elveţian de Nikel-Anker Rosskopf 2 fl. Ciasornice de argint Remontoir dela 3 fl. 50 cr. în sus. Lanţuri de argint dela 1 fl. în sus. Inele cu briliante, ciasornice de aur pentru Domni şi Dame. Mare asortiment de ciasornice de părete dela 5 fl. în sus. Weker bune 1 fl. 20 cr. Pentru ciasornice ce se cumpără sau repareazâ se dă garanţie reelă. Inşelare eschisă.

(3099 8—6.)

Avis!

Un institut de asigurări contra focului şi asigurări viagere cu renume din patrie, caută în condiţii favorabile

funcţionar pentru călătorii

(Acquisiteur) de incredere, care eventual ar face şi inspecţiuni. La prestaţiuni bune post stabil. Oferte sub „ASIGURARE“ a se adresa la Administratiunea „Gazetei Transilvaniei“.

(44,4—4.)

Pilule purgative zaharisite ale lui Philipp Neustein.

(Pilule Elisabeth a lui Neustein.)

Sunt a se prefera preparatelor similare în toată privinţa. Aceste pilule nu conţin substanţe stricăcioase. Se folosesc **cu cel mai mare efect** la boalele de pântece sunt uşor purgative, curăţă sângele. Foarte folositoare şi nevătămatoare la

Constipaţii,

care este causa multor boale. Zaharisite le iau bucuros şi copii.

O cutie cu 15 Pilule costă numai 30 b. 1 Sul cu 8 cutii care conţin 120 Pilule costă numai 2 cor. La trimiterea preţului de 2 cor. se espedează 1 Sul franco.

Atenţiune! A se feri de imitaţii. Să se ceară Pilule purgative ale lui Philipp Neustein Veritabile numai când cutia este provăzută cu instrucţie şi cu marca protocolată de scut, cu tipar roşu şi negru Sf. Leopold şi subscrierea „Philipp Neustein farmacie“. Invălitoarele scutite de tribunalul comercial sunt subsemnate cu firma noastră

Farmacia **Philipp Neustein** la „Sf. Leopold“, **WIEN I Plankengasse 6.**

Se capătă în toate farmaciile.

(2325,9—10.)

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov

Din 14 Februarie 1908

Mesura seu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fi.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	24	—
„	Grâu mijlociu . . .	20	—
„	Grâu mai slab . . .	18	—
„	Grâu amestecat . .	18	—
„	Sĕcară frumósă. . .	15	—
„	Sĕcară mijlociă. . .	14	—
„	Orz frumos	8	—
„	Orz mijlociu. . . .	7	—
„	Ovĕs frumos. . . .	6	40
„	Ovĕs mijlociu . . .	6	—
„	Cucuruz	10	—
„	Mălaiu (meiu) . . .	16	—
„	Mazăre.	16	—
„	Linte	32	—
„	Fasole	10	—
„	Sĕmênţă de in . . .	20	—
„	Sĕmênţă de cânepă .	11	—
„	Cartofi.	1	80
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	1	16
„	Carne de porc . . .	1	20
„	Carne de berbece. .	—	—
100 kil.	Sĕu de vită prôspĕt.	40	—
„	Seu de vită topit . .	62	—

Banca Naţională a României.

Situaţiune sumară.

Activ:

1907 27 Ianuarie		1908 19 Ianuarie.	1908 26 Ianuarie.
116.995 86	82165869 Reser. metal. aur 95506292 / 34830000 „ Trate aur 39770000	135 418,542	135.276.292
968.605	Argint şi diverse monede . .	1.253,092	1 453.571
60.256,429	Portofoliu Român şi străin.	60.163,573	62.374,913
31 182 502	*Impr. contra efec. publice 7945600 / „ „ „ în cont-corent 17511401	25 662.713	25 457,001
11.999,924	Fonduri publice	11.999.924	11.999.924
15 931,524	Efectele fondului de reservă . .	15.638,508	15 638,508
3 270,12	Efect. fond. de amort. imob şi mater.	3 243.121	3 243 121
5.881 907	Imobile	5 928 854	5.928 904
610 668	Mobilier şi Maşini de Imprimerie .	641 314	641.562
199 598	Cheltueli de Administraţiune . .	211.961	216,774
87 996 433	Depozite libere	105.744 634	105.688,134
15 994,287	Conturi curente	20 568 569	17.381,445
17 635 341	Conturi de valori	21.711 148	21.577 539
368 923, 08		408 185,753	406.877 688

Pasiv:

1907 27 Ianuarie		1908 19 Ianuarie.	1908 26 Ianuarie.
12.000 000	Capital	12.000.000	12.000.000
22 697 129	Fond de rezervă	24 574,391	24 574,391
3 343 012	Fondul amortis. imob. şi material .	3 603,940	3.603,940
242.620 360	Bilete de Bancă în circulaţiune . .	262 047 830	260 726,030
266,274	Dobânzi şi beneficii diverse . . .	214,958	285,193
87 996 433	Depozite de retras	105 744 634	105 688 134
368.923 208	Scomptul 6% * Dobânda 6½%	408.185 75	406.877 688

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC a lui MUSCHONG din Baia Buziaş

—— modern instalat —— afară de Kartel liferează prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC

natural, chemic foarte curat. fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Băile dela Buziaş renumite în toată lumea pentru fabricarea de apă gazoasă, cârciumarilor, şi alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic preparat artificial şi puţin spornic.

Serviciu demn de încredere şi consciențios

Apă minerală şi apă vindecătoare

în sticle de 1/1 şi 1/2 litre.

Cu succes miraculos la suferinţe de inimă, rinichi şi băşică.

Apă de masă de rangul întâiu!!

Informaţii se dau cu plăcere din partea

Muschong's Kohlensäure-Werke und Mineralwasser Versandt in Buziasfürdő

Adressa telegramelor: MUSCHONG BUZIÁSFÜRDŐ. Inter. Telef. 18.

—— Se caută representanţi locali abili. ——

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai decă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al **Prafurilor-Seidlitz de A. Moll** în contra greutăţilor celor mai cerbicóse la stomac şi pântece, în contra cârceilor şi acrelei la stomac, constipaţiunei cronice, suferinţei de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor şi a celor mai diferite bóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încóce. **Preţul unei cutii originale sigilate Corône 2** — Falsificaţiile se vor urmări pe cale judecătorescă.

Franzbranntwein şi sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provăzute cu marca de scutire şi cu plumbul lui **A. Moll**

Franzbranntwein-ul şi sarea este fórte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de şoldină şi reumatism şi a altor urmări de rĕcélă. —

Preţul unei cutii originale plumbate cor. 1.90

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii şi Dame, fabricat după metodul cel mai nou, pentru cultivarea raţională a pelei, cu deosebire pentru copii şi adulţi. — **Preţul unei bucăţi cor. —.40 b. Cinci bucăţi cor. 1.80**

== Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provĕdută cu marca de apĕrare **A. Moll.** ==

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9

c. şi reg. furnisor al curţii imperiale.

— Comande din provinciă se efectuează dilnic prin ramburs postală —

La deposite sĕ se ceră **anumit** preparatele provĕdute cu iscălitura şi marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Braşov: la d-nii farmacişti *Ferd. Jekelius*, *Victor Roth* şi en gros la *D. Eremias Nepoţii*

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria, de pe parcul Rudolf şi la **Eremias Nepoţii**.